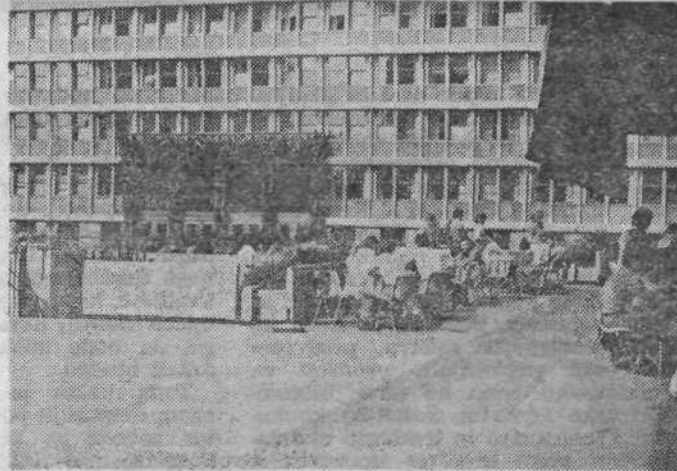

»Vi imate Prešerna, mi imamo Njegoša.« S temi besedami nas je skupina črnogorskih dijakov, ki so prišli na maturitetni izlet v Ljubljano, prosila, da jih slikamo pred Prešernovim spomenikom. Ustregli smo njihovi prošnji in se še enkrat spomnili, da lahko tudi majhni narodi skrivajo v svojih vrstah velike može.

Kakor smo že omenili, so prvi znanilci jeseni v našem mestu živilski trg in pa šolarčki. O slednjih smo zadnjič pisali, na živilskem trgu pa smo se kaj kmalu prepričali, da bo letošnja jesen deževna. Zal ne bo deževalo samo iz oblakov, ampak bodo deževale tudi kletvice na račun zasoljenih cen. Če hočemo končati v stilu kriminalnih rubrik v časopisih, napišimo: »Iskanje prekupčevalcev je v teku...«

S to sliko se nismo hoteli spomniti dolgih poletnih dni. Hoteli smo le spomniti delegate, da se je redno delo (skupščina v ozadju) začelo. Če bodo hoteli biti uspešni in izpolniti naša upanja, potem bodo morali »garati« in ne samo delati. Tovariše, ki posedajo, pa prepustimo njihovem pogovoru in negodovanju o tistih, ki cele dneve nič ne delajo, plače pa vseeno dobijo.

Ko smo sestavljali ta mozaik, trgovina v Čopovi še ni bila končana, je pa kljub temu s svojim zunanjim videzom precej poživila ta del ulice. Zlobneži pravijo, da pa bodo cene poživile krvotok marsikaterega potrošnika, v kar zelo težko verjamemo. Prepričani smo namreč, da se v naših žilah pretaka voda, saj se zaradi cen nihče več ne razburja...

Toni Perić

PIONIRSKA KNJIŽNICA PRED ŠKODLJIVIM ZASTOJEM

Edina ustanova, ki se v Ljubljani načrtno ukvarja z mladino na področju knjižne kulture, je Pionirska knjižnica na Komenskega 9. Tu so pionirji in mladinci s strokovno pomočjo izposojajo izbrana dela mladinskih in strokovnih piscev, otroci poslušajo ure pravljic, prevedenih in domačih, prek drugih oblik pa nevsiljivo vsrkavajo merila za dobro literaturo. Številka 3.900 vpisanih članov in 54.000 obiskovalcev nazorno pričajo, da se je knjižnica močno vsidrala v življenje Ljubljane, predvsem občine Center. Vsa ta dejavnost pa je sedaj pred zastojem, ki bo počasi, toda neusmiljeno zavrl in mogoče celo uničil vse dosežke.

Brez daljših razprav služi lahko kot slikovit primer zadnji dopis Pionirske knjižnice, poslan Kulturni skupnosti mesta Ljubljane. Dopis ima tri točke, ki se ukvarjajo samo z najbolj perečimi tekočimi težavami. Prva se ukvarja s sredstvi za redno dejavnost. Visok porast cen knjig (tudi 100-odstoten) nikakor ne omogoča nabave knjig po minimalnih merilih v knjižničarstvu (vsaj ena knjiga na enega člana knjižnice). Tako je v letu 1973 knjižnica lahko nabavila 2.606 knjig, leta 1974, 1.260 in do avgusta letos 1.041, s tem da so za letos vsa sredstva izčrpana. Potreben je rebalans v višini 140.000 dinarjev, da bi lahko nadaljevali svojo dejavnost, namenjeno izključno kulturni vzgoji otrok in mladini. Druga točka se ukvarja dobesedno s streho nad glavo. Lani je knjižnica opozorila financerja — Ljubljansko kulturno skupnost — na stanje streh in dimnikov. Odgovora ni bilo. In ker se opeke in zidaki niso menili za administrativne zaplete, je stanje že nevarno: skozi razrahljane in dotrajane dimnike pronica voda, dimniki pa lahko ogro-

zijo obiskovalce in avtomobile. O dotrajanosti strehe niti ni potrebno govoriti. Tako je bila knjižnica prisiljena uradno odkloniti vsako materialno in moralno odgovornost v primeru nesreče, ki lahko nastopi vsak dan. Sredstev za popravilo kulturna skupnost ni odobrila ne letos ne lani. Vse kaže, da nihče od odločujočih ne hodi mimo stavbe in bomo morali čakati vsi na prepričljive dokaze na glavah ali pločevini.

Tretja točka pa poroča o osebnih dohodkih. Po sporazumu o razporejanju dohodka knjižnic in Pionirskega doma znaša točka 11,00 dinarjev. V Pionirski knjižnici lahko zaposleni uživajo sumljivo srečo izjeme — točko po 9 dinarjev. Za nameček pa ne morejo realizirati dodatka za stalnost, čeprav je večina na svojih delovnih mestih 10—15 let.

Vse kaže, da je tudi pri teh težavah pač prvi problem dinar, kar je včasih že malo dolgočasno poslušati. Pa vendar...

V zvezi z mladino obstaja precejšnja količina dokumentov, smernic in navodil. Omenim naj samo smernice, sprejete ob začetku izvajanja programov celodnevne šole, ki predpostavljajo sodelovanje in povezovanje z mladino namenjenih kulturnih zavodov in programi celodnevne šole. V vse te akcije se je Pionirska knjižnica takoj vključila. Poleg tega širi delovanje v KS Stari Vodmat in vse osnovne šole v ožjem območju. Program, zastavljen za leto, je izčrpen in osebje je za svoje strokovno delo z mladino prejelo kopico pohval doma in v tujini. Skratka, vse — razen sredstev — je zagotovljeno. In ko bi morali od deklaracij o mladini k dejanjem, pa preglasijo glasove Pionirske knjižnice basi in tenorji problemov v bolj uglednih (in deficitnih) ustanovah. Nikjer

niso kulturne ustanove, ki pokrivajo delo z mladino, posebej obravnavane, obvezni prispevek pa darujemo vsako leto z mladinskim tednom — nakar se dejanja zopet utopijo v proglose o kvarnem vplivu na mladino in blesteče rešitve. Fondi v knjižnicah se relativno manjšajo, cene izposojanja večajo s porastom cen knjig. V tujini večina knjižnic prehaja na članstvo v knjižnici ker so, kakor kaže, že pred nami ugotovili, da višje izposojnine ne rešujejo ničesar, temveč samo povzročajo socialno razlikovanje. Zlasti še pri otrocih. Ustanova za delo z mladino pač ne more ustvarjati kapitala, ker so že spoznali, da je kapital generacija in ne denar. Še slabše pri celi stvari pa je to, da je vsaka knjižnica ustanova, ki ne more zastati pri svojem delu in nadaljevati čez pet let.

Vsako obotavljanje pomeni korak nazaj in nobena široko zastavljena akcija propagiranja dobre knjige ne bo imela pri mladih pravega učinka, če si bodo lahko izposojali samo stare knjige. Mimogrede, tudi teh počasi ne bo več, ker denarja za obnovo knjig ni. Odbor za knjižničarstvo pri mestni kulturni skupnosti pa tega tudi ne bo rešil — ker se sploh še ni sestal.

Večkrat se starši sprašujejo, kje in kako naj mladino odtegnejo kvarnemu vplivu kulture za pet kovačev. Ena izmed že delujočih oblik, ki načrtno širi svoje delovanje, strokovno in brez velikega trušča, vodi in usmerja generacijo za generacijo mladine, pa je pred zastojem. Lahko se zgodi, da bo tiho ugasnila in vsi bomo še naprej začudeno razpravljali o brezbriznosti mladine in majhnem obisku v mogočnejših hramih umetnosti. Toda takrat bo že prepozno.

BORUT SLOKAN

Največja trgovska hiša v Ljubljani poslej ni več Maximarket! Ne, nobene večje niso zgradili, le Maximarket so preimenovali v Emono. Odslej torej samo še — trgovska hiša Emona. Neuradno smo zvedeli, da so se za spremembo imena odločili zaradi pripomb, da Maximarket ne zveni ravno pristno slovensko. Vsa čast ljubljanski prababici Emoni, toda njen naziv tudi ni bil slovenski! Zalotili smo dva italijanska turista, ko sta ob napisu menila, da črki e manjka ostrivec in se ob tem prav sumljivo muzala. Sicer pa, kot priča naša druga fotografija, Emonin zaščitni znak ni dovolj trdno prilepljen in vse kaže, da bo spet pokukal na svetlo zaščitni znak Maximarketa. Prvo ljubezen je pače težko pozabiti!

VLADIMIR JERMAN

